

Shmuz #18 The difference between Emunah and Bitachon

When HASHEM sent Moshe Rabbenu to save the Jewish nation, initially his efforts were frustrated. Not only didn't Pharaoh let the Jewish people go, but he hardened the work load. When Moshe realized that his efforts, instead of bringing comfort to the Jewish people brought them pain, turned to HASHEM, and exclaimed:

לָמָּה הִרְעִיתָ לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי *Why have you done bad to this people, why have you sent me.*

Question :

We are told that the greatest human being who ever lived was Moshe Rabbenu. He

ספר שמות פרק ה

וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל יְדֹנָדָן וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי לָמָּה הִרְעִיתָ לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי

רש"י על שמות פרק ו פסוק א

א) עתה תראה וגו' - (סנהדרין קיא) - הרהרת על מדותי לא כאברהם שאמרתי לו (בראשית כא) כי ביצחק יקרא לך זרע ואח"כ אמרתי לו העלהו לעולה ולא הרהר אחר מדותי לפיכך עתה תראה. העשוי לפרעה תראה ולא העשוי למלכי ז' אומות כשאביאם לארץ

Rashi quotes the Gemarah in Sanhedrin:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קיא/א

ועל דבר זה נענש משה רבינו שנאמר ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה אמר לו הקדוש ברוך הוא **חבל על דאבדון ולא משתכחין** הרי כמה פעמים נגליתי על אברהם יצחק ויעקב באל שדי ולא הרהרו על מדותי ולא אמרו לי מה שמך אמרתי לאברהם קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה בקש מקום לקבור את שרה ולא מצא עד שקנה בארבע מאות שקל כסף ולא הרהר על מדותי אמרתי ליצחק גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך בקשו עבדיו מים לשתות ולא מצאו עד שעשו מריבה שנאמר ויריבו רועי גרר עם רועי יצחק לאמר לנו המים ולא הרהר אחר מדותי אמרתי ליעקב הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ביקש מקום לנטוע אהלו ולא מצא עד שקנה במאה קשיטה ולא הרהר אחר מדותי ולא אמרו לי מה שמך ואתה אמרת לי מה שמך בתחלה ועכשיו אתה אומר לי והצל לא הצלת את עמך עתה תראה (את) אשר אעשה לפרעה במלחמת פרעה אתה רואה ואי אתה רואה במלחמת שלשים ואחד מלכים

*For this matter Moshe Rabbenu was punished, because he said **לָמָּה הִרְעִיתָ לָעָם הַזֶּה** from the time that I came to Pharaoh to speak in your name.... (HASHEM said): **"It is a shame that which is lost and can't be found"**, Many times I appeared in front of Avrohom and Yitzchak and they didn't question me (yet, you question me). I said to Avrohom go walk in the land to its length and breadth, for I will give it to you. Then when he had to bury Sorah he had to pay 400 Shekel, yet he didn't question me. (Yet,*

is called by the Achronim "The chosen of the human race". While the Avos saw HASHEM through a looking glass that was blurred, Moshe Rabbenu saw HASHEM with complete clarity. Yet HASHEM is saying, **חבל על דאבדון ולא משתכחין** **"It is a shame that which is lost and can't be found"** – As if to say, **"They don't make them like they used to"**. This seems to indicate that the Avos were on a higher level than Moshe Rabbenu, yet we know this is not so. How can we reconcile these two concepts?

Answer:

There is a fundamental difference between Emunah and Bitachon.

The definition of Emunah is:

Knowing that HASHEM created, maintains, and runs the world

סדור תפלה - נוסח אשכנז - סדר של עשרה עיקרים

Shmuz #18 The difference between Emunah and Bitachon

א - אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ הוּא בּוֹרָא וּמְנַהֵיג לְכָל הַבְּרִואִים. וְהוּא לְבָדוֹ עֹשֶׂה נְעוּשָׁה וְנִעְשָׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים

The Definition of Bitachon is:

Trusting in HASHEM, relying on HASHEM, understanding that HASHEM has my best interests in mind, and knows better than I what is truly for my good

ספר חובות הלבבות - השער הרביעי - שער הבטחון - פרק ד

, שישליך את נפשו בהם להליכות הגזר, אשר גזר לו הבורא מהם, ותבטח נפשו באלהים, יתברך, וידע, כי לא יוגמר לו מהם אלא מה שקדם בדעת הבורא, שהוא הנכון לעניניו בעולם הזה ובעולם הבא ויותר טוב לאחריתו,

Emunah is based on Madregah. The higher a person's Madregah, the more clearly they see HASHEM's involvement in the world. While there was no question that Moshe Rabbenu was on a higher level, and therefore he had a higher level of Emunah, Bitachon is more like a middah. It is a learnt attitude of trusting, rely on, judging favorably. This is something that the Avos had developed to a greater degree.

- **Rashim of old had Emunah but no Bitachon** *Pharaoh drowned the Jewish babies, because HASHEM pays back Middah for Middah, and HASHEM promised that he wouldn't bring a Mabul again.*

Four levels to (Practical) Emunah:

1. HASHEM created the word
2. HASHEM is involved in big picture issues (famine, war, life and death issues)
3. HASHEM knows my thoughts (Transparent man)
4. HASHEM is involved in the running of my life

By nature we trust

We trust in our jobs, the economy, that bad things won't happen to me...

One who doesn't trust in HASHEM must trust in other things, otherwise he would be paranoid.

Bitachon is training myself to stop trusting in thing that aren't worthy of my trust, and learning to trust only in HASHEM who is worthy of trust.